

ภาคผนวก ก.

ขอบเขตธุรกิจของธนาคารพาณิชย์¹

ธุรกิจที่เป็นพื้นฐานดั้งเดิมของธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ การรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ การซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อขายตราสารทางการเงิน นอกจากนี้ ยังให้บริการเพิ่มเติมในด้านการค้าประกันเงินกู้ยืม การให้บริการเกี่ยวกับการชำระเงินและโอนเงิน และการเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อการบริหารความเสี่ยงให้แก่ลูกค้า เช่น ตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย และอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น ต่อมา ธปท. ได้มีการขยายขอบเขตธุรกิจของธนาคารพาณิชย์มาโดยลำดับ เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการในระบบเศรษฐกิจการเงิน ตลอดจนเพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถใช้สินทรัพย์เพื่อหารายได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงได้อนุญาตธุรกิจเพิ่มเติม เช่น ธุรกิจที่ช่วยสนับสนุนพัฒนาตลาดทุน ได้แก่ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการประกันวินาศภัยและประกันชีวิต การให้บริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถให้บริการโดยทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายหุ้นค้ำหุ้น การจัดจำหน่ายหุ้น และออกกรมธรรม์ประกันวินาศภัยและประกันชีวิต ปัจจุบันสามารถจัดกลุ่มธุรกิจที่ ธปท. อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำได้ 5 กลุ่ม ดังนี้

1. ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัย
 - 1.1 นายหน้าประกันวินาศภัยและนายหน้าประกันชีวิต
 - 1.2 การเผยแพร่แผ่นพับโฆษณาของบริษัทประกันภัย
2. ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์
 - 2.1 ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตราสารหนี้
 - การเป็นตัวแทนนายหน้าจัดจำหน่ายหลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ
 - การค้าและจัดจำหน่ายตราสารแห่งหนี้
 - การจัดการออกตราสารแห่งหนี้
 - 2.2 ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน
 - การเป็นตัวแทนจำหน่ายหุ้น
 - 2.3 ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับหน่วยลงทุน

¹ ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

- การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ คำหลักทรัพย์ หรือการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุน (Limited Brokerage Dealing and Underwriting: LBDU)

- 2.4 การเป็นที่ปรึกษาการลงทุน
- 2.5 การจัดการกองทุนส่วนบุคคล
- 2.6 การจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- 2.7 การยืมและการให้ยืมหลักทรัพย์และการขายชอร์ต
- 2.8 การติดต่อหรือแนะนำบริการของบริษัทหลักทรัพย์
- 2.9 การเป็นผู้ดูแลเก็บรักษาหลักทรัพย์และเอกสารอื่นๆ
- 2.10 การเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์
- 2.11 การเป็นผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้
- 2.12 การเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวม
- 2.13 การเป็นผู้จัดการกองทุนในต่างประเทศ

3. ธุรกิจอนุพันธ์ทางการเงิน

- 3.1 ธุรกิจอนุพันธ์ทางการเงินขั้นพื้นฐาน (Plain Vanilla Derivatives) และธุรกิจอนุพันธ์ทางการเงินที่มีความซับซ้อน (Structured/Exotic Derivatives)
- 3.2 ธุรกิจอนุพันธ์ทางการเงินด้านตราสารหนี้
- 3.3 ธุรกิจอนุพันธ์ทางการเงินด้านตราสารทุน
- 3.4 ธุรกิจ Credit Derivatives
- 3.5 ธุรกิจอนุพันธ์ด้าน Commodity
- 3.6 ธุรกิจเงินฝากหรือเงินกู้ยืมที่มีอนุพันธ์ทางการเงินแฝง
- 3.7 ธุรกิจ Collateralized Debt Obligation
- 3.8 ธุรกิจการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitization)

4. ธุรกิจธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Banking)

- 4.1 การประกอบธุรกิจบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet)
- 4.2 การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Money)

5. ธุรกิจทางการเงินและธุรกิจการให้บริการอื่น

- 5.1 การจัดทำหรือวิเคราะห์โครงการเพื่อการลงทุน (Feasibility Studies)
- 5.2 การจัดหาแหล่งเงินกู้จากแหล่งต่างๆ ให้แก่ผู้ต้องการกู้เงิน (Loan Syndication)
- 5.3 การเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน (Financial Advisor)

- 5.4 การเป็นตัวแทนเรียกเก็บหนี้โดยมีค่าตอบแทนและการแต่งตั้งตัวแทนจ่ายเช็คหรือเงินสด
- 5.5 ธุรกิจ Escrow Account
- 5.6 การให้บริการดำเนินงานสนับสนุนแก่บุคคลอื่น (Insourcing)
- 5.7 การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์
- 5.8 การรับซื้อรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม
- 5.9 การเช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่ง (Hire-purchase and Leasing)²
- 5.10 การซื้อคืนภาคเอกชน (Private Repo)²
- 5.11 แฟกเตอริง (Factoring)²
- 5.12 การออกตั๋วแลกเงินเพื่อกู้ยืมเงินจากประชาชน
- 5.13 ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

2 ธุรกิจที่คล้ายสินเชื่อ เพื่อขยายขอบเขตธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ เพิ่มสภาพคล่องหรือเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่ประชาชนหรือผู้ประกอบการ ธปท. อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจบางประเภทที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับการให้สินเชื่อได้ เหตุที่เรียกว่าธุรกรรมที่คล้ายสินเชื่อ นั้น เนื่องจากธุรกรรมดังกล่าวเป็นธุรกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงกับธนาคารพาณิชย์ เช่นเดียวกับการที่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อ แต่มิใช่การให้กู้ยืมเงินตามหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อปกติ และธุรกรรมเหล่านี้จะถูกกำกับดูแลคล้ายกับธุรกรรมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยธุรกรรมที่คล้ายสินเชื่อ ได้แก่

- 1) การเช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่ง
- 2) การซื้อคืนภาคเอกชน
- 3) แฟกเตอริง
- 4) ธุรกรรมอื่นที่ ธปท. กำหนด